

Savikas mullas aitavad kaltsiumiühendid parandada ka pinnase struktuuri ja moodustada mullasõmeraid. Sõmerja struktuuriga mullas on parem õhu- ja veerežiim. Neutraalse reaktsiooniga savi mureneb paremini, seda on kergem harida.

Aga puu- ja turbabriketituhk?

Puhas puutuhk sobib samuti lupjamiseks. Kuna see sisaldab märkimisväärses koguses kaaliumi ja fosforit ning veidi teisigi makro- ja mikroelemente, võib seda hinnata kui mitmekülgset väetist.

Puutuhk on kiire toimega. Väheviljakale happelisele mullale andke seda esimesel korral maksimaalselt kuni 250 g ja edaspidi igal aastal umbes 100 g ruutmeetri kohta.

Puutuhka ei maksa korraga anda liiga palju, sest siis ei suuda taimed selles sisalduvat väärtuslikku kaaliumi efektiivselt ära kasutada.

Turbabriketituhk aiamulla parandamiseks üldiselt ei sobi, sest neutraliseerib happesust äärmiselt vähe ning on ka taimetoitainete poolest vaene. Turbabriketituhk võib ummistada mullapoore, rikkudes pinnase struktuuri.

Mitte mingil juhul ei sobi aiamaale kivisõetuhk, kuna sisaldab taimedele kahjulikke ühendeid.

Mida ette võtta, kui mõni aiamaa osa jääb pärast suuremaid sadusid pikemaks ajaks pinnavee alla?

Üks põhjus võib olla mitte kuigi sügaval mullahorisondis olev vettapidav kiht.

Sageli on see kunstlikult tekitatud, näiteks on ebaühtlaselt laiiali lükatud kraavivallide või vundamendisüvendi savi, pinnas on tihheks tallatud raske masinatega vms.

Tihtipeale on selle vettpidava kihi all sõre liiv, rähk või koguni endine huumushorisont, millest vesi hästi läbi valgub.

Oma kogemuste põhjal võin soovitada järgmist. Märkige ära madalamad kohad, kuhu koguneb kõige rohkem vett. Kaevake sinna läbi tiheda vettpidava kihi 30–40cm läbimõõduga augud.

Täitke need vett läbilaskva materjaliga (peenem ehituspraht, puidujätmed, liivasegune või huumusmuld). Selline n-õ drenaaž ei sega mullaharimist ning toimib ka edaspidi.

Pealevalguva vee ärajuhtimiseks kraavide või drenaažiga on aga kindlasti vaja asjatundjate abi.

KAJA KURG

LUGEJA KÜSIB

TIIT KOHA

Sügisel ja kevadel tõrjet tehes ja edaspidi profülaktiliselt pritsides saab heki jälle ilusaks.

Mis rikkus elupuuheki?

Umbes juuli lõpus märkasime aia piirdel oleva elupuuheki naabritepoolisel küljel kollaseid oksa. Septembris oli kõik juba kollasekirju, maha oli varisenud massiliselt oksakesi. Ülemised võrsed on aga kõik ilusad rohelised.

Hekk kulgeb läänest itta seespool puitaeda, pool hekist on poolvarjus. Kahjustus on lõunapoolsel küljel. Hekk on umbes 15 aastat vana ja siiani pole mingeid probleeme olnud.

Vastab

ENELI KÄGER

Tegu on kahe erineva kahjustusega: pudedel on seenhaigus elupuu pudedõbi (seda tekitab seen *Didymascella thujina*) ning võrsetes toitusid okaspuid kahjustava koiliblika *Argyresthia thuiella* vastsed.

Pudetõvele viitavad tumedad eoskogumikud soomusjate okaste alumisel küljel.

Kahjustatud okkad kolletuvad ja lõpuks varisevad. Haigustest puutumata elupuul peaksid rohelised olema vähemalt viimase kahe aasta juurdekasvud.

Kuidas eristada pudetõbe päikesepõletusest? Kõige lihtsam on teada: esimene avaldub peamiselt sügisel, teine kevadel.

Eespool nimetatud kahjuri vastsed uuristavad toitudes võrsetesse käike, kurnates sellega puud. Kui lõigata praegu võrse lahti, on see seest

tühi, tipus on aga näha tumedamat vaigumügarat.

Pudetõve tõrjeks kasutage preparaati Aliette. Töödelge puid vähemalt kaks korda 7–10päevase vahega. Kasutage ilutaimedele sobivat kulunormi (kirjas pakendil): 10 grammi 10 liitri vee kohta. Mõõta võib teelusikaga, kerge kuhjaga teelusikas on umbes 5 grammi. Lahuse võib teha veidi kangema, lahjemaga pole mõtet pritsida.

Kahjuri vastu pritsige Actaraga. Kulunormi leiate pakendilt, see on sama mis kapsa ja kaalika juuretäi tõrjel.

Sobiv aeg tõrjeks on oktoobri lõpus – novembri algul. Selleks ajaks on välja arenenud ka teiste enam levinud seente eoskogumikud. Tõrje on tõhus, kuna eosed sel ajal enam ei levi. Kui sügisel ei jõua tõrjet teha, tuleb kindlasti pritsida kevadel mai algul. Veelgi tõhusam on teha tõrjet mõlemal ajal.

NB! Korraga ärge mõlemat mürki pritsipudelisse pange! Kõigepealt kasutage üht, siis teist.

Kui võrsel on tipp kolletunud, võib selle tagasi lõigata kuni roheline osani. Rohelise tipuga kolletunud võrset aga ärge mingil juhul eemaldage. Tegelikult varisevad pruunistunud osad ise aja jooksul, käega võib ettevaatlikult ka kaasa aidata. Puu alt koguge varis korralikult kokku ja hävitage, muidu nakatavad sellel säilinud haigusetektaja eosed kevadel taas noori kasve.